

Bijlagen bij
Integraal Beleidsplan Sociaal Domein 2015 – 2016
Gemeente Oudewater
Versie 11-9-2014

Inhoudsopgave

Bijlage 1: Wmo 2015	blz. 2
Bijlage 2: Jeugdwet	blz. 7
Bijlage 3: Passend Onderwijs	blz. 21
Bijlage 4: Participatiewet	blz. 26
Bijlage 5: Overzicht taken en verantwoordelijkheden	blz. 31

Bijlage 1: Wmo 2015

1. Landelijk beleid

Inwoners willen zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven wonen, de regie op hun eigen leven houden en niet eenzaam zijn. Daarom wordt de kwaliteit van maatschappelijke ondersteuning aangepast aan veranderende eisen en omstandigheden, hiervoor komt de nieuwe Wmo 2015 in beeld. Naast een nieuwe Wmo (uitbreiding met de AWBZ functie begeleiding) wordt de Hervorming Langdurige Zorg (HLZ) uitgevoerd, worden aanspraken van inwoners ondergebracht bij de ZorgverzekeringsWet (ZVW) en de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) getransformeerd naar de Wet Langdurige Zorg (WLZ).

Het Rijk wil de mogelijkheden van passende ondersteuning in de eigen leefomgeving, met behulp van het sociale netwerk en/of van gemeentelijke voorzieningen in de nabijheid beter benutten.

Hiervoor is het belangrijk dat inwoners met een beperking zoveel mogelijk zelfredzaam zijn en in staat worden gesteld op gelijke voet te participeren en deel te nemen aan het dagelijkse leven. Inwoners dragen hiervoor een eigen verantwoordelijkheid en worden geacht elkaar naar vermogen daarin bij te staan. Gemeenten daarnaast de opdracht de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking te bevorderen.

2. Wmo 2015

2.1 Drie doelen

De negen prestatievelden (bevorderen sociale samenhang in wijken, preventieve ondersteuning jeugd, informatie en advies, ondersteuning mantelzorg en vrijwilligerswerk, bevordering en levering voorzieningen die maatschappelijke deelname bevorderen, maatschappelijke opvang, verslavingsbeleid, oggz en huiselijk geweld) worden in de nieuwe Wmo vervangen door drie doelen:

1. Het bevorderen van sociale samenhang, mantelzorg, vrijwilligerswerk en de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente, alsmede voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld;
2. Het ondersteunen van zelfredzaamheid en participatie van inwoners met een beperking of met chronische, psychische of psychosociale problemen, zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving;
3. Het bieden van opvang, waaronder maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, beschermd wonen en verslavingszorg.

2.2 Aanbod

Daarnaast moeten de gemeenten preventieve maatregelen nemen om te voorkomen dat een beroep op ondersteuning wordt gedaan en benoemen:

- welk aanbod aan algemene voorzieningen inwoners ondersteunen;
- welk aanbod aan maatwerk (voorheen individuele) voorzieningen inwoners ondersteunen;
- hoe inwoners zolang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen;
- hoe inwoners zo snel als mogelijk weer op eigen kracht, al dan niet met behulp van derden, kunnen participeren;
- op welke manier integrale dienstverlening door samenwerking met zorgaanbieders en zorgverzekeraars gestalte krijgt;
- welke keuzemogelijkheden inwoners hebben tussen aanbieders, in het bijzonder voor kleine doelgroepen;
- op welke wijze de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking gestalte krijgt;
- op welke manier cliëntondersteuning beschikbaar is.

Veel van deze maatregelen zijn opgenomen in het Integrale beleidsplan Sociaal Domein 2015-2016. De overige zaken worden uitgewerkt in deze bijlage.

2.3 Nieuwe Wmo doelgroepen

Met de inwerkingtreding van de Wmo 2015 vallen er nieuwe doelgroepen onder de Wmo. Het betreft oa. thuiswonende ouderen (met individuele begeleiding en/of dagbesteding). Een groot deel van deze groep maakt al gebruik van de Wmo in de vorm van huishoudelijke hulp of hulpmiddelen. Daarnaast is het een groep inwoners met psychiatrische en verstandelijke beperkingen. Zij krijgen met name individuele begeleiding, een deel ook in combinatie met dagbesteding.

In onze gemeente komen **65 inwoners** onder de Wmo te vallen, daarvan zijn **18 inwoners** al bekend bij Welzijn Oudewater omdat zij al een Wmo indicatie hebben.

2.4. Overgangsrecht Wmo 2015

Een bijzondere positie wordt gegeven aan inwoners die momenteel aanspraken hebben binnen de AWBZ, welke per 1 januari 2015 komen te vervallen. Het vervallen van deze aanspraken wordt door veel inwoners als zeer ingrijpend ervaren. Zo vrezen zij dat zij verplicht van aanbieder moeten wisselen.

Het overgangsrecht in 2015 zorgt ervoor dat de ondersteuning die inwoners op het moment dat de nieuwe wet van kracht wordt, gegarandeerd is tot uiterlijk 1 januari 2016, tenzij de indicatie eerder vervalt. In onze gemeente zijn **acht inwoners** waarvan de AWBZ indicatie in 2014 afloopt.

Tijdens deze overgangsperiode kan de gemeente een nieuw ondersteuningsplan vaststellen. Als de inwoner zich daarin kan vinden, vervalt de AWBZ-overgangstermijn en gaat het nieuwe plan in werking. Dit geldt ook voor mensen die gebruik maken van een PGB. Bij deze overgangsregeling blijven de 'oude' AWBZ voorwaarden en het recht op ondersteuning door de 'oude' zorgaanbieder bestaan, zelfs als deze niet is gecontracteerd door de gemeente.

Voor mensen met een indicatie beschermd wonen geldt een overgangstermijn van vijf jaar. Dit omdat het inwoners betreft die vaak al jaren in een instelling voor beschermd wonen verblijven.

3. Wettelijke veranderingen Wmo 2015

3.1. Persoonsgebonden budget

De Wmo (en de Jeugdwet) geeft gemeenten de verplichting om het gebruik van een PGB mogelijk te maken. De gemeenten moeten ervoor zorgen dat de aanvragers geïnformeerd worden over deze keuzemogelijkheid en de gevolgen van deze keuze.

Het PGB binnen de Wmo is niet nieuw, wel wordt in 2015 een trekkingsrecht via de Sociale Verzekeringsbank verplicht gesteld. Gemeenten maken het PGB niet meer rechtstreeks over naar de inwoner, maar op de rekening van de SVB. De SVB betaalt uit dit budget de rekeningen die de inwoner indient.

3.2. Mantelzorgondersteuning

Uit onderzoek blijkt dat mantelzorgers vaak te laat ondersteuning vragen. Hierdoor zijn relatief veel mantelzorgers overbelast. Ook het aanbod aan mantelzorgondersteuning is niet altijd goed bekend bij de mantelzorgers.

Vanaf 2015 wordt het landelijke mantelzorgcompliment afgeschaft. Hierbij konden mantelzorgers van inwoners met een AWBZ indicatie jaarlijks een "financieel compliment" van € 200,- ontvangen.

Gemeenten worden verantwoordelijk voor een jaarlijkse waardering van mantelzorgers.

3.3. Beschermd wonen

Bij beschermd wonen gaat het om het bieden van onderdak en begeleiding aan personen met een (ernstige) psychische aandoening. Deze groep inwoners valt nu nog onder de

functie van verblijf in de AWBZ, maar wordt ondergebracht in de Wmo, waarbij het stimuleren van maatschappelijke participatie en de terugkeer naar een zelfstandige woning prioriteit heeft.

Centrumgemeente Utrecht is verantwoordelijk voor het beschermd wonen in een instelling, maar moet hierbij samen te werken met de regio gemeenten. De indicatiestelling verloopt via de centrumgemeente, middels een zogenoemde "veldtafel".

3.4. Tegemoetkoming meerkosten chronisch zieken en gehandicapten

Mensen met een chronische ziekte of handicap hebben vaak aantoonbare meerkosten. Op grond van de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtgc) en de Regeling compensatie eigen risico zorgverzekeringswet (CER) werden chronisch zieken en gehandicapten gecompenseerd voor deze kosten. Deze landelijke regeling wordt in 2015 afgeschaft. Ter vervanging van de huidige regelingen krijgen gemeenten de bevoegdheid om een nieuwe compensatieregeling te ontwikkelen.

In onze gemeente is een voorstel voor compensatie meerkosten in het college vastgesteld.

3.5. Cliëntondersteuning

Vanaf 2015 is bepaald dat gemeenten zorgdragen voor cliëntondersteuning, en dat inwoners moeten kunnen rekenen op een voor de inwoner kosteloos en onafhankelijk advies. Hiervoor wordt de landelijke financiering van de MEE-organisaties overgeheveld naar de gemeenten met een verplichting om voor 2015 afspraken te maken met de organisaties over inzet in 2015 en het voorkomen van frictiekosten.

Cliëntondersteuning gaat verder dan de gemeentelijke taken en kan ook betrekking hebben op onderwijs, wonen en AWBZ zorg. Een cliëntondersteuning vervult een taak in het helder krijgen waar de vraag ligt, welke ondersteuning passend is en op welke wijze dit verkregen kan worden. Inwoners ervaren deze ondersteuning als een persoon "die naast je staat". Veel van deze cliëntondersteuning wordt geleverd door de MEE organisaties, door een vrijwillig mentor of een andere vrijwilliger.

Het is van belang dat cliëntondersteuning gescheiden is van de persoon die ook de indicatiestelling uitvoert, om een onafhankelijke positie te garanderen.

Met de gemeenten in Utrecht West zijn gezamenlijke afspraken gemaakt over de inzet van MEE Utrecht, Gooi en Vechtstreek. Deze organisatie heeft al enige jaren ervaring met vraagverheldering en het "gekanteld" benaderen van ondersteuningsvragen. In 2014 is een MEE medewerker al verbonden aan Welzijn Oudewater bij de vraagverheldering. Deze inzet wordt uitgebreid, zodat in 2015 de cliëntondersteuning gegarandeerd is. Vanaf 2016 zijn de gemeenten vrij om het budget voor cliëntondersteuning naar eigen inzicht in te zetten.

3.6. Samenwerking met zorgverzekeraar Achmea

Vanaf 2015 is de samenwerking met zorgverzekeraars binnen het sociale domein verplicht gesteld. Dit richt zich met name op de samenwerking met de wijkverpleegkundigen, gecontracteerd door Achmea. Vanaf 2015 hebben wijkverpleegkundigen naast hun uitvoerende taken op het gebied van verpleging en verzorging, een verplichtte schakelfunctie tussen het medische (zorgverzekeringswet) en het sociale domein (gemeente). Ze vormen een belangrijk contactpunt tussen de huisartsen en Welzijn Oudewater.

Naast de samenwerking met de wijkverpleegkundigen wordt binnen een zogenoemde "transitietafel" onderwerpen geagendeerd, zoals verschuiving naar langer zelfstandig wonen, gevolgen arbeidsmarkt zorg, vastgoed in de zorg etc. Deze agendapunten worden door de Utrecht West gemeenten ingebracht.

3.7. Persoonlijke verzorging

De gemeenten wordt verantwoordelijk voor een klein deel van de persoonlijke verzorging (5%). Het gaat hier om inwoners die persoonlijke verzorging ontvangen vanwege cognitieve of psychiatrische problemen, in combinatie met andere individuele ondersteuning. De overige persoonlijke verzorging valt onder de Zorgverzekeringswet.

3.8. Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en Huiselijk Geweld

Vanaf 2015 zijn alle gemeenten verantwoordelijk voor het inrichten van een bovenregionaal Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK). Dat betekent een samenvoeging van de huidige Steunpunten Huiselijk Geweld (SHG) en het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK).

Het betreft een zeer kwetsbare groep inwoners die te maken krijgen met agressie, geweld en verwaarlozing in huiselijke kring. Huiselijk geweld en kindermishandeling heeft grote persoonlijke en maatschappelijke consequenties, die het leven van betrokkenen langdurig en hevig ontwrichten en gaat vaak over van generatie op generatie.

In 2014 is er door de Utrechtse gemeenten een Contourennota AMHK opgesteld. De kerntaken van het AMHK zijn:

- Informatie en advies voor direct betrokkenen, omstanders en professionals.

- Het fungeren als meldpunt.

- Consultatie en coaching van professionals.

- Onderzoek.

- Crisisinterventie (jeugd, huisverboden).

- Procescoördinatie en het uitbrengen van een zorgadvies bij huisverboden.

- Toeleiden naar passende hulp. De samenwerking daarbij met de lokale zorgstructuur en de veiligheidsketen staan beschreven onder c. en d.

- Het fungeren als kenniscentrum: kennisontwikkeling en voorlichting over preventie, interventie en nazorg.

- Het onderhouden van een netwerk met samenwerkingspartners, landelijk, regionaal

en lokaal.

Het AMHK wordt verbonden met Welzijn Oudewater. Rond 1 december 2014 is het AMHK operationeel.

4. Uitvoering nieuwe Wmo taken 2015

4.1. Huidig Wmo aanbod

De bestaande Wmo ondersteuning zoals Hulp bij het Huishouden(HH), woningaanpassingen, collectief vervoer en hulpmiddelen blijven onder de Wmo 2015 vallen, met in achtneming van de bepalingen in de wet.

Met name voor HH zal een afnemend Rijksbudget gelden. Ondanks de “gekantelde werkwijze” van Welzijn Oudewater is de verwachting dat er binnen het beschikbare budget gekeken moet worden naar deze voorzieningen en diensten en dat een bezuiniging onvermijdelijk is.

Ook door het verplichte hergebruik van hulpmiddelen is een korting op dit landelijk budget voorzien. In onze gemeente is al verschillende jaren hergebruik aan de orde.

4.2. Nieuwe Wmo diensten 2015

Binnen de regio Utrecht West zijn de huidige AWBZ producten binnen de functie verblijf vereenvoudigt naar negen producten te weten:

Arbeidsmatige dagbesteding, Begeleiding Groep Basis, Midden en Zwaar, Begeleiding Individueel Basis en Midden/Zwaar en de vervoersmogelijkheden Basis en Rolstoel en Kortdurend Verblijf.

Deze negen diensten worden voor 2015 regionaal ingekocht.

1. **Arbeidsmatige dagbesteding**, gericht op het toeleiden naar een opleiding en betaalde of onbetaalde arbeid: Hierbij gaat het om dagbesteding gericht op het uitvoeren van werkzaamheden, binnen de mogelijkheden van de inwoner.
2. **Begeleiding Groep Basis, Midden en Zwaar**, gericht op het bijhouden en/of trainen van vaardigheden waarbij ondersteuning nodig is. Groepsbegeleiding kennen we als dagbesteding. Hierbij onderscheiden we drie niveaus. Doel is het ondersteunen bij een zinvolle dagbesteding en meedoen in de maatschappij. Daarbij gaat het oa. het opbouwen en onderhouden van een netwerk. Het is speciaal bedoeld ter ontlasting van de mantelzorgers.
3. **Vervoer Basis en Rolstoel**, naar en van de instelling voor groepsbegeleiding. Dit is voor inwoners die niet zelfstandig of met behulp van het eigen netwerk naar de groepsbegeleiding kunnen komen.
4. **Begeleiding Individueel, Midden/Zwaar**, gericht op bevordering of behoud van maatschappelijke participatie en zelfredzaamheid en levert een bijdrage aan het langer zelfstandig blijven wonen en werken. Hierbij gaat het oa. om begeleiding bij het plannen van de dagelijkse activiteiten en het leggen van sociale contacten. Er worden twee niveaus onderscheiden. Bij het niveau 1 gaat het om het stimuleren om zaken zelf op te pakken en toezicht houden dat het gedaan wordt. Bij niveau 2 gaat het om het helpen bij het uitvoeren/overnemen van taken en om regievoering.
5. **Kortdurend verblijf**
Kortdurend verblijf is een voorziening, gericht op tijdelijke ontlasting van de mantelzorger door cliënten kortdurend ergens te laten logeren.

Bijlage 2: Jeugdwet

Inleiding

Alle kinderen hebben het recht gezond en veilig op te groeien en zich te kunnen ontwikkelen tot inwoners die naar vermogen volwaardig participeren in onze samenleving. Ouders hebben hierin de belangrijkste taak. Ook wij, de gemeente, hebben hierin een grote verantwoordelijkheid, zeker wanneer extra zorg en ondersteuning of zelfs bescherming van kinderen nodig is. Gelukkig gaat het met verreweg de meeste kinderen erg goed in Nederland. Maar voor de kleine groep met tijdelijke of langdurige gezondheids- en/of gedragsproblemen moeten wij goede hulp bieden.

Het huidige jeugdstelsel functioneert onvoldoende. Belangrijke knelpunten zijn de versnipperde manier van werken, financieren en de fors toegenomen druk op gespecialiseerde zorg. Door de bestuurlijke verantwoordelijkheid en de financiën voor de meeste jeugdhulp in één hand te leggen -die van gemeenten- kunnen deze knelpunten beter worden aangepakt. Om dit te realiseren, wordt het jeugdstelsel per 1 januari 2015 ingrijpend

gewijzigd. Concreet komt het erop neer dat de verantwoordelijkheid voor de jeugdhulp over gaat naar gemeenten.

De nieuwe jeugdwet schept op landelijk stelselniveau niet meer (maar ook niet minder) dan de noodzakelijke randvoorwaarden om gemeenten in staat te stellen de nieuw verworven verantwoordelijkheden waar te maken. In essentie gaat het daarbij om de integrale verantwoordelijkheid, een ontschotte financiering, een set van minimale kwaliteitseisen en ruimte voor lokaal maatwerk. Het is vervolgens primair aan de gemeente om de inhoudelijke doelstellingen van de stelselwijziging te (laten) realiseren. Die inhoudelijke verandering wordt aangeduid als de transformatie. Dan gaat het over zaken als

- normalisering,
- beter benutten van de eigen kracht van kwetsbare gezinnen en hun sociaal netwerk en
- het voorkomen van het onnodig verergeren van de problematiek

met als doel het duurzaam veilig opgroeien van kwetsbare kinderen tot zelfstandig in de maatschappij participerende inwoners.

Jeugdhulpproblematiek moet niet worden geëxporteerd naar speciale voorzieningen, maar moet worden geïmporteerd naar het gewone leven. Herstel van het gewone leven moet het doel zijn. Wat dan helpt is het realiseren van slimme verbindingen tussen verschillende "vindplaatsen" (plekken waar kinderen veel tijd doorbrengen) die in een netwerk samenwerken. Een focus op "vindplaatsen" is daarbij effectiever dan het bouwen van nieuwe organisaties. De lokale toegang en wijkteams moet zichtbaar zijn bij de vindplaatsen zoals bij de jeugdgezondheidszorg, huisarts, kinderarts, school, kinderdagverblijf, peuterspeelzaal, verenigingen, woningcorporatie, politie etc. Dit vraagt inzet in netwerken. Goed netwerkmanagement betekent onder meer dat we de uitvoeringslogica en leefwereld laten domineren boven de beleidslogica en de systeemwereld.¹

In deze bijlage gaan we eerst kort in op de huidige taken die de gemeente als heeft in relatie tot jeugdigen. Daarna komen de nieuwe taken aan bod, waarbij wij aangeven hoe de zorg nu (2014) is geregeld en wat er per 1 januari 2015 gaat veranderen. Bij punt 3 bespreken wij het overgangsrecht en bij 4 de regionale samenwerking. Een aantal vormen van jeugdhulp zijn zo specialistisch dat ze landelijk worden ingekocht, hierover gaat punt 5 (kleine doelgroepen). Als laatste punt beschrijven wij de 10 focuspunten uiterlijk 1 januari 2015 geregeld moeten zijn om de transitie te laten slagen en halen we kort de experimenten aan die in onze jeugdzorgregio's zijn uitgevoerd.

1. Huidige taken

Onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen op dit moment diverse taken die betrekking hebben op jeugdigen. Het betreft:

- Jeugdarmoede
- Wet maatschappelijke ondersteuning (preventie, advies en informatie)
- Lokaal gezondheidsbeleid (o.a. aandacht voor eenzaamheid, verslaving en gewicht)
- Jeugdgezondheidszorg (JGZ)
- Voorschoolse en vroegtijdige educatie (VVE)
- Leerplicht,
- Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voortijdige schoolverlaters (RMC)
- Leerlingenvervoer
- Maatschappelijke stages
- Arbeidsmarkt
- Vrije tijd
- Veiligheid

¹ Bron: Erik Gerritsen; Hoe overleef je als gemeente de transitie jeugdzorg? Pagina 100, tip 13

2. Nieuwe taken

In het nieuwe jeugdstelsel krijgen we vanaf 1 januari 2015 de verantwoordelijkheid voor:

- alle vormen van jeugdhulp (inclusief specialistische hulp zoals jeugd-GGZ, kinderen met een beperking, gesloten jeugdhulp, en het onderdeel 'preventie' van de jeugdgezondheidszorg);
- de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen;
- de uitvoering van jeugdreclassering.

Hieronder staan de nieuwe taken omschreven. Er staat vermeld hoe de huidige situatie is en wat er gaat veranderen.

2.1 Ambulante jeugdhulp

Ambulante jeugdhulp is gericht op gezinnen met kinderen, die problemen hebben zoals ruzie met ouders, spijbelen of een lichte depressiviteit. Het betreffende kind wordt niet uit huis geplaatst, maar

heeft periodiek een afspraak met een jeugdhulpinstelling. Bij intensieve ambulante jeugdhulp worden niet alleen het aangemelde kind, maar ook de overige gezinsleden bij de behandeling betrokken.

- *Hoe is ambulante jeugdhulp nu geregeld?*

In het huidige stelsel zijn er verschillende instellingen die ambulante jeugdhulp bieden, zoals provinciale jeugdzorgaanbieders, de jeugdafdeling van een GGZ-instelling of het maatschappelijk werk.

- *Wat vraagt dit de komende jaren van ons?*

Er moet een verschuiving plaatsvinden van de duurdere residentiele zorg naar ambulante jeugdhulp. Die trend is bij de provinciale jeugdzorgaanbieders en bij de Jeugd GGZ al enige tijd geleden ingezet. Residentiele plekken zijn de afgelopen jaren met tientallen procenten afgenomen. Verder wordt onze toegang versterkt met de kennis en kunde van ambulante generalistische jeugdhulpverleners.

2.2 Jeugd-geestelijke gezondheidszorg (jeugd-GGZ)

De jeugd-GGZ biedt hulp aan kinderen en jeugdigen met een psychische aandoening die zo ernstig kan zijn, dat zij hierdoor in hun ontwikkeling worden bedreigd.

- *Hoe is de jeugd-GGZ nu geregeld en door welke partijen?*

De jeugd-GGZ valt tot 1 januari 2015 grotendeels onder de Zorgverzekeringswet (Zvw). Als een opname in een GGZ-instelling langer dan een jaar duurt, dan valt deze zorg tot 1 januari 2015 onder de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ). Dit geldt ook voor extramurale begeleiding en beschermd wonen. Preventie en maatschappelijke ondersteuning op het vlak van de geestelijke gezondheidszorg valt onder de Wmo.

De aandoeningen die behandeld worden in de jeugd-GGZ zijn zeer divers en de behandelingen kunnen sterk variëren in duur en kosten. Sommige aandoeningen vragen om nauwe samenwerking met het onderwijs of somatische artsen.

Binnen het veld zijn veel verschillende hulpverleners actief, die ambulante zorg, deeltijdzorg en intramurale zorg leveren. Per 1 januari 2014 zijn er een aantal veranderingen in de GGZ doorgevoerd, zoals de invoering van de Basis GGZ. De afspraken hierover staan in het Bestuurlijk Akkoord Toekomst GGZ 2013-2014².

- *Wat verandert er per 1 januari 2015?*

De jeugd-GGZ wordt vanuit de Zvw, de AWBZ en de Wmo naar de Jeugdwet overgeheveld. Wij gaan sturen op kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van deze vorm van jeugdhulp. De huisarts, medisch specialist en jeugdarts kunnen rechtstreeks doorverwijzen naar jeugdhulp, waaronder jeugd-GGZ. Met die beroepsgroepen maken wij in 2014 werkafspraken. De POH-GGZ (praktijkondersteuner van de huisarts op het gebied van geestelijke gezondheidszorg) en de extramurale psychofarmaca (medicijnen tegen

² <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2012/06/18/bestuurlijk-akkoord-toekomst-ggz-2013-2014.html>

psychische aandoeningen, die niet door een instelling worden verstrekt) blijven wel onderdeel van de Zvw.

- Wat vraagt dit van ons per 1 januari 2015?

- *Inzicht cijfers*

Het is belangrijk dat wij inzicht krijgen in de zorgvraag met betrekking tot de jeugd-GGZ en op welke manier wij aan deze zorgvraag tegemoet willen en kunnen komen. In het tweede en derde kwartaal van 2014 ontvangen wij van het Rijk en de zorgverzekeraars verbeterde cijfers zodat wij voldoende zorg kunnen inkopen. Achmea ondersteunt onze regio hierbij de komende drie jaar (op basis van afspraken tussen de VNG en Zorgverzekeraars Nederland).

- *Vroegsignalering*

Een vroegtijdige signalering van problematiek met betrekking tot geestelijke gezondheidszorg is erg belangrijk om vererging van de problematiek en (mogelijk) duurdere zorg te voorkomen. Wij gaan, i.s.m. de regiogemeenten, voldoende kennis in huis halen die tijdig een goede diagnose kan stellen, bijvoorbeeld door middel van een regionaal expertise team die in nauw contact staat met onze integrale toegang.

Wij willen de eerstelijns organisaties (kinderopvang en peuterspeelzalen) versterken door proactieve signalering en preventie bij de jongste kinderen. Waarbij het aanbod zoveel mogelijk is ingebed in de bestaande lokale voorzieningen en gekoppeld aan de voor- en vroegschoolse voorzieningen.

De tweedelijns zorgaanbieders dragen bij aan deskundigheidsbevordering in nulde en eerstelijns door samenwerking van de kinderopvang met de jeugd- en gehandicaptenzorg, met observatie- en procesdiagnostiek en ambulante ondersteuning. Daarbij ontstaat overheveling van specialistische kennis naar de lichtere zorg.

De resultaten van het experiment zijn positief:

- door opvoeders goed te informeren over (ingewikkelde of normale) problemen van opgroeiende kinderen is kan minimaal 10% van de opvoeders zo te handelen dat er geen zorgvraag meer is;
- door zorgvuldige observatie- en procesdiagnostiek wordt vroegtijdige etikettering door (te snel) te classificeren voorkomen;
- de observatiegroep kijkt of kinderen inderdaad een complex probleem hebben dat zorg noodzakelijk maakt. Door deze werkwijze zijn *vals positieve verwijzingen* naar zorg (verwezen naar zorg terwijl het niet nodig is) en *vals negatieve* (geen zorg waar dat wel nodig is) te vermijden. De doorverwijzingen zijn bovendien beter onderbouwd en dus beter op het juiste moment met de juiste zorg te geven. Dit maakt gerichtere en snellere behandeling mogelijk (en vaak ook goedkoper);
- Er ontstaat in een korte tijd een goed beeld van de ontwikkeling van het kind, zodat bepaald wordt *of* en zo ja *welke* hulpverleningsvariant het meest passend is. Preventie en snel handelen voorkomt in de gezinssituatie overbelasting. Waardoor we intramurale zorg of intensievere vormen van behandeling voorkomen.

- *Kwaliteit in de toegang tot zorg*

De gemeente krijgt de taak om zorg te dragen voor de toewijzing van zorg. Dit is een zeer belangrijke

functie waarbij nu veel mis gaat en ouders zich eenzaam voelen. Ouders kloppen vaak al zwaar

overbelast aan voor hulp en hebben van alles geprobeerd om de situatie te stabiliseren. De deskundigheid van de regisseur die zorg draagt voor de toewijzing is op dat moment van groot belang.

Een opleiding in de jeugdzorg, inhoudelijke kennis en ervaring met jeugd-GGZ is hierbij noodzakelijk om te voorkomen dat er verkeerde toewijzing plaats vindt. Gezinnen met complexe problematiek hebben een regisseur nodig met andere vaardigheden en kennis dan de gezinnen die te maken hebben met een 'onzichtbare' beperking. Het is belangrijk dat er een breed aanbod beschikbaar is van specialistische zorg om de diversiteit van de jeugd-GGZ en kinderen met een beperking (KmB) te blijven garanderen. Ieder specialisme heeft

zijn eigen deskundigheid en door opeenstapeling van problematiek van een kind krijgen we met complexe situaties te maken.

- *Diagnostiek*

Psychische stoornissen worden gediagnostiseerd volgens medische richtlijnen. Een diagnose kan niet gesteld worden door leerkrachten, pedagogen, huisartsen, POH-GGZ etc. Zij kunnen enkel een vermoeden uitspreken. Voor het diagnosticeren zijn landelijke richtlijnen voor wie dat mag uitvoeren. Diagnostiek bestaat niet alleen uit een 'etiket' plakken maar ook een goed advies over de inrichting en de ondersteuning die nodig is in het dagelijks leven. De inzet van diagnostiek mag niet gebruikt worden als alle andere vormen van ondersteuning niet werken. Op het moment dat er een vermoeden is van een psychische problematiek is het van cruciaal belang dat zo snel mogelijk het proces wordt ingezet van diagnostiek en aansluitend behandeling en begeleiding om de situatie te stabiliseren. Dit voorkomt traumatiserende processen die niet helpen in de ontwikkeling van het kind en de problematiek alleen maar heftiger maken. Een Regionaal Expertiseteam die nauw verbonden is met onze integrale toegang kan uitkomst bieden.

Tabel .1 Aantallen cliënten Jeugd GGZ 2012 uit de gemeente Oudewater, (bron: uitvraag zomer 2013)

Jeugd-GGZ	Aantal Oudewaterse cliënten 2012
Beschermd wonen	0
Diagnostiek	9
Eerstelijns psycholoog	2
Gezinsbehandeling	5
Kortdurende behandeling	75
Langdurige zorg en begeleiding	1
Preventie	22
Verslavingszorg	1
Totaal	115

2.3 Kinderen met een beperking (KmB)

De groep kinderen met een beperking is zeer divers, zowel in omvang als wat betreft de soort aandoening. Daardoor is de zorg en ondersteuning die nodig is ook zeer verschillend en zullen wij door de geringe omvang van bepaalde groepen ook regionale en landelijke afspraken moeten maken.

Het gaat om kinderen en jongeren met een:

- (licht) verstandelijke beperking
- zintuiglijke beperking
- lichamelijke beperking (ook niet-aangeboren hersenletsel, NAH)
- somatische aandoening (zoals een chronische ziekte)
- psychiatrische aandoening (waaronder autisme)

Alleen de meest kwetsbare kinderen en jongeren met (zeer) ernstige verstandelijke of ernstige meervoudige beperkingen krijgen straks zorg uit de nieuwe Wet langdurige zorg (Wlz, voorheen aangeduid met 'kern-AWBZ'). Zij hebben 'levensbreed' en 'levenslang' zorg en ondersteuning nodig.

- *Zorg en ondersteuning*

Jeugd met een beperking maakt gebruik van verschillende soorten AWBZ-hulp en -ondersteuning, zoals begeleiding, persoonlijke verzorging, kortdurend verblijf ('logeren') en behandeling. De gemeenten moeten per doelgroep gaan bepalen voor welke vormen van zorg en ondersteuning (en combinaties daarvan) een beroep kan worden gedaan op de Jeugdwet. Die zorg en ondersteuning kunnen de kinderen en jongeren met een beperking op

twee manieren van de gemeente ontvangen: als persoonsgebonden budget (PGB) of als 'zorg in natura'.

Het vervoer dat samenhangt met extramurale begeleiding en behandeling van jeugd met een beperking gaat ook over naar de Jeugdwet en wordt daarmee de verantwoordelijkheid van gemeenten. Als het gaat om onderwijs voor deze groep kinderen en jongeren, hebben de gemeenten en de samenwerkingsverbanden passend onderwijs volgens zowel de Jeugdwet als de nieuwe Wet passend onderwijs de taak om in onderling overleg zo veel mogelijk kinderen en jongeren passend onderwijs te laten volgen. Bij passend onderwijs blijft naast het regulier onderwijs ook het speciaal onderwijs bestaan.

Tabel 2 Aantallen cliënten Jeugd-VB 2012 uit de gemeente Oudewater (bron: uitvraag zomer 2013)

Jeugd-VB	Aantal cliënten 2012
Behandeling voor jeugd VB (met vervoer)	4
Dagbesteding met vervoer	0
Gespecialiseerde behandeling	2
Gespecialiseerde behandeling met verblijf	0
Individuele begeleiding	2
Kortdurend verblijf (logeren)	2
Persoonlijke verzorging	0
Totaal	10

2.4 Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en Huiselijk Geweld

Vanaf 1 januari 2015 zijn alle gemeenten verantwoordelijk voor het inrichten van een bovenregionaal Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK). Dat betekent een samenvoeging van de huidige Steunpunten Huiselijk Geweld (SHG) en het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK).

Het betreft een zeer kwetsbare groep die te maken krijgen met agressie, geweld en verwaarlozing in huiselijke kring. Huiselijk geweld en kindermishandeling heeft grote persoonlijke en maatschappelijke consequenties, die het leven van betrokkenen langdurig en hevig ontwrichten en gaat vaak over van generatie op generatie. Bij de betrokkenen bij huiselijk geweld en kindermishandeling is vaak sprake van lichamelijke en psychische gezondheidsklachten wat leidt tot een hoge zorgconsumptie, dikwijls met het gevolg van uitval op bijvoorbeeld school, arbeid en maatschappelijke participatie.

In het voorjaar van 2014 is er door de Utrechtse gemeenten een Contourennota AMHK opgesteld. De kerntaken van het AMHK zijn:

- *Informatie en advies voor direct betrokken, omstanders en professionals.*
- *Het fungeren als meldpunt.*
- *Consultatie en coaching van professionals.*
- *Onderzoek.*
- *Crisisinterventie (jeugd, huisverboden).*
- *Procescoördinatie en het uitbrengen van een zorgadvies bij huisverboden.*
- *Toeleiden naar passende hulp. De samenwerking daarbij met de lokale zorgstructuur en de veiligheidsketen staan beschreven onder c. en d.*
- *Het fungeren als kenniscentrum: kennisontwikkeling en voorlichting over preventie, interventie en nazorg.*
- *Het onderhouden van een netwerk met samenwerkingspartners, landelijk, regionaal en lokaal.*

Het AMHK wordt verbonden met de integrale toegang van Welzijn Oudewater.

In de zomer 2014 wordt de juiste organisatiestructuur onderzocht. In de maand juli 2014 is het

implementatieplan gereed. Rond 1 december 2014 is het AMHK operationeel.

Tabel 3 Aantal onderzoeken Advies- en Meldpunt Kindermishandeling 2012

Gemeente	Aantal onderzoeken in 2012
Oudewater	13

Bron: Factsheet Jeugdzorg 2013, Provincie Utrecht

2.5 Jeugdbescherming

Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Er zijn drie jeugdbeschermingsmaatregelen die de rechter kan opleggen: een ondertoezichtstelling (OTS) ontzetting uit de ouderlijke macht en ontheffing uit de ouderlijke macht.

- *Wat verandert er per 1 januari 2015?*

Wij zijn vanaf 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdbescherming. In plaats van de Bureaus Jeugdzorg gaan gecertificeerde instellingen die uitvoering doen. Zeer waarschijnlijk wordt Bureau Jeugdzorg een gecertificeerde instelling evenals bijvoorbeeld de William Schrikker Groep (WSG), SGJ Christelijke Jeugdzorg en het Leger des Heils. De kinderrechter draagt in overleg met ons de kinderbeschermingsmaatregel telkens op aan een van die gecertificeerde instellingen. Tijdens het raadsonderzoek overlegt de Raad voor de Kinderbescherming met ons lokaal team over welke gecertificeerde instelling de Raad zal opnemen in het verzoek aan de kinderrechter.

- *Wat doen wij nu al ter voorbereiding?*

Momenteel worden er bovenregionaal afspraken gemaakt om het gedwongen kader goed aan te laten sluiten bij onze lokale toegang. In onze regio start Bureau Jeugdzorg Utrecht i.s.m. de Raad voor de Kinderbescherming en de WSG na de zomer met de SAVE-teams. SAVE staat voor "Samenwerken aan veiligheid" en is een initiatief van Bureau Jeugdzorg Utrecht, de WSG en de Raad voor de Kinderbescherming Midden Nederland. Voor de gemeenten Woerden, Oudewater en Montfoort komen twee teams.

In SAVE wordt door het Stadsteam en een medewerker van het SAVE-team integraal, snel en goed samengewerkt rond een gezin. De oplossingsgerichte benadering verbetert de samenwerking met gezinnen; het netwerk wordt vaker ingezet. SAVE stelt expertise ter beschikking van het lokale veld, zodat het lokale veld hier ook in de toekomst van kan profiteren. SAVE-medewerkers kunnen vanuit diverse kaders werken en hoeven zaken daardoor minder vaak over te dragen. De Raad voor de Kinderbescherming houdt haar onafhankelijke positie, maar deelt haar expertise en er kan parallel met hen worden gewerkt. Zodra de veiligheid is hersteld, of een criminele carrière is gekeerd, stopt de begeleiding vanuit SAVE en kan de lokale medewerker met het netwerk verder.

Tabel 4 Aantallen Jeugdbeschermingsmaatregelen 2012 uit de gemeente Oudewater

Jeugdbescherming	Aantal cliënten 2012
Beschermingsonderzoek	10
Gezag en omgangsonderzoek	4
Adoptie gerelateerde activiteiten	1
Basisonderzoek	0
Uitgebreid strafonderzoek	0
Strafonderzoek	2
Coördinatie taakstraffen	3
Totaal	20

Bron: Factsheet Jeugdzorg 2013, Provincie Utrecht

2.6 Jeugdreclassering

Jeugdreclassering is een combinatie van intensieve begeleiding en controle voor jongeren die veroordeeld zijn of verdacht worden van een strafbaar feit. Jeugdreclassering kan ook worden toegepast als een leerplichtambtenaar een proces verbaal opmaakt wegens schoolverzuim.

Voor begeleiding door de jeugdreclassering komen jongeren in aanmerking die ten tijde van het delict 12 tot 18 jaar oud waren. Vanaf 12 jaar kan een kind voor strafbare feiten worden vervolgd. Als een jongere 18 wordt, is in principe het 'volwassenenstrafrecht' van toepassing. Maar tot 21 jaar kan het jeugdstrafrecht van toepassing blijven als de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waarin het delict is gepleegd daartoe aanleiding geven.

- *Wat verandert er per 1 januari 2015?*

Wij worden per 2015 verantwoordelijk voor de uitvoering van jeugdreclassering. Momenteel voert Bureau Jeugdzorg de jeugdreclassering uit. Vanaf 1 januari 2015 gaan gecertificeerde instellingen dat doen. Wij moeten voor de uitvoering van jeugdreclassering met tenminste één gecertificeerde instelling een contract afsluiten.

Bij een jeugdreclasseringmaatregel kan ook jeugdhulp worden ingezet. In een aantal gevallen vloeit de jeugdhulp direct voort uit de strafrechtelijke beslissing. Ook kan de gecertificeerde instelling bepalen dat (aanvullende) jeugdhulp nodig is. Wij zijn vanaf 1 januari 2015 verantwoordelijk voor alle jeugdhulp en zijn verplicht jeugdhulp in jeugdstrafrechtelijk kader te leveren.

De huidige regelgeving over de relatie tussen de jeugdreclassering en de jeugdstrafrechtketen (zoals met het Openbaar Ministerie (OM) en de Raad voor de Kinderbescherming), die onder andere is vastgelegd in het Wetboek van Strafrecht, blijft gehandhaafd.

- *Wat vraagt dit van ons per 1 januari 2015?*

Per 1 januari 2015 moeten we een contract afgesloten hebben met een instelling die gecertificeerd is om jeugdreclasseringstaken uit te voeren. Dit worden naar alle waarschijnlijkheid Bureau Jeugdzorg Utrecht, de WSG, de SGJ Christelijke Jeugdzorg en het Leger des Heils. Alle zes Utrechtse jeugdzorgregio's gaan in 2015 werken met SAVE-teams (zie ook bij jeugdbescherming).

2.7 Jeugdzorg Plus

Jeugdzorg Plus is een intensieve vorm van jeugd- en opvoedhulp voor jeugdigen die ernstige gedragsproblemen hebben en zich aan de noodzakelijke behandeling dreigen te onttrekken. Jeugdzorg Plus betekent hulp met dwang en drang voor jeugdigen voor wie een "machtiging gesloten jeugdzorg" is afgegeven door de kinderrechter.

- *Hoe is Jeugdzorg Plus nu geregeld?*

Het Rijk financiert de 14 Jeugdzorg Plus-instellingen, die landelijk op jaarbasis 1.336 plaatsen beschikbaar hebben. Bureau Jeugdzorg indiceert voor Jeugdzorg Plus. Als de gedragswetenschapper het daarmee eens is, vraagt Bureau Jeugdzorg een machtiging gesloten jeugdzorg aan bij de kinderrechter. Geeft de kinderrechter de machtiging af, dan wordt de jongere aangemeld voor Jeugdzorg Plus en vervolgens opgenomen (acceptatieplicht instelling).

- *Wat verandert er per 1 januari 2015?*

Met betrekking tot Jeugdzorg Plus krijgen wij een "leveringsplicht" zodra de rechter een machtiging heeft afgegeven. Daartoe moeten we Jeugdzorg Plus plekken inkopen bij instellingen. Die instellingen moeten geregistreerd zijn. Alleen zij mogen de *machtiging* uitvoeren..

- *Wat vraagt dit van ons per 1 januari 2015?*

Rond de zomer hebben wij afspraken gemaakt met de geregistreerde instellingen Internetzo (voorheen Lindenhorst-Almata) en Parlan Transferium. Tijdens het gesloten verblijf wordt intensief contact gehouden met de woonplaats van de jeugdige zodat bijvoorbeeld parallel aan het gesloten verblijf hulp kan worden geboden aan het gezin. Dit om recidive en sociale onrust te beperken. Bij het ambulante traject werkt de Jeugdzorg Plus instelling dan ook nauw samen met ons Stadsteam. Als de jongere weer naar huis gaat vindt er een warme overdracht plaats.

Tabel 5 Aantal jeugdigen uit de gemeente Oudewater in de Jeugdzorg Plus in 2012

Jaar	Aantal jeugdigen in 2012
2012	2

Bron: Factsheet Jeugdzorg 2013, Provincie Utrecht

2.8 Pleegzorg

Pleegzorg betekent dat een kind tijdelijk in een ander gezin gaat wonen. Als er problemen zijn in een gezin, wordt altijd eerst gekeken of deze thuis op te lossen zijn. Lukt dat niet, dan is pleegzorg de eerste keus.

Bij pleegzorg nemen pleegouders (tijdelijk) de opvoeding en verzorging van een kind op zich. Het is een vorm van opvang die het dichtst bij de natuurlijke gezinssituatie blijft.

- *Hoe is het nu geregeld en door welke partijen?*

Pleegzorg valt tot 2015 onder de Wet op de Jeugdzorg en wordt op dit moment regionaal uitgevoerd. Elke provincie of grote stad moet minimaal één pleegzorgaanbieder hebben, die pleegouders screent en voorbereidt op het pleegouderschap. Na indicatie door Bureau Jeugdzorg gaat de pleegzorgaanbieder op zoek naar een pleeggezin. Is dat gezin gevonden, dan komt er een contract met de pleegouders waarin afspraken staan over de opvoeding en de verzorging van het kind. Daarvoor krijgen pleegouders een pleegvergoeding.

- *Wat verandert er per 1 januari 2015?*

Vanaf dat moment worden wij verantwoordelijk voor de uitvoering van pleegzorg. De veranderingen in de jeugdhulp brengen met zich mee dat wij een zorgplicht hebben: de jeugdhulpplicht. Voor de pleegzorg betekent deze jeugdhulpplicht dat wij verantwoordelijk zijn voor een toereikend en passend aanbod van pleegzorg.

Tabel 6 Aantal jeugdigen uit de gemeente Oudewater in de pleegzorg in 2012

Pleegzorg	Nieuwe instroom jeugdigen in pleegzorg 2012	Totaal jeugdigen in pleegzorg 2012
Pleegzorg 24 uur	4	6
Pleegzorg deeltijd	0	0
Totaal	4	6

Bron: Factsheet Jeugdzorg 2013, Provincie Utrecht

2.9 Residentiële jeugdhulp

Residentiële jeugdhulp is hulpverlening waarbij kinderen en jeugdigen, op vrijwillige of gedwongen basis, (tijdelijk) dag en nacht buiten hun eigen omgeving verblijven. Het betreft kinderen en jeugdigen met uiteenlopende problemen. De plaatsing heeft bij iedereen een eigen specifiek doel en verschilt daarom ook in duur. Residentiële jeugdhulp wordt geboden in instellingen van verschillende omvang, met verschillende specialisaties en met professionals met uiteenlopende opleidingen en achtergronden.

- *Hoe is residentiële jeugdhulp nu geregeld?*

Verschillende sectoren bieden residentiële jeugdhulp: de provinciaal geïndiceerde jeugdzorg, de jeugd-GGZ, en de zorg voor verstandelijk beperkte jeugdigen (jeugd-VB). Binnen deze sectoren bestaan verschillende typen residentiële zorg, zoals gesloten, besloten en open leefgroepen.

- *Wat verandert er per 1 januari 2015?*

Wij krijgen de verantwoordelijkheid voor alle vormen van jeugdhulp, waaronder de residentiële jeugdhulp.

- *Wat vraagt dit van ons per 1 januari 2015?*

Uiterlijk in oktober hebben we voldoende residentiële plekken ingekocht. De aanbieders werken mee aan het zo thuisnabij plaatsen van de kinderen.

Tabel 7 Aantal jeugdigen uit de gemeente Oudewater in de residentiële zorg in 2012

Residentiële jeugdhulp	Nieuwe instroom jeugdigen in residentiële zorg 2012	Aantal jeugdigen in 2012
Verblijf deeltijd	2	3
Verblijf 24 uur	2	5
Totaal	4	8

Bron: Factsheet Jeugdzorg 2013, Provincie Utrecht

3. Overgangsrecht en woonplaatsbeginsel

Hoofdstuk 10 van de Jeugdwet bevat bepalingen met betrekking tot het overgangsrecht. In de Memorie van Toelichting op artikel 10.1 tot en met 10.4 staat daarover onder meer dat het uitgangspunt bij de decentralisatie van alle jeugdhulp is dat gemeenten vanaf de inwerkingtreding van deze wet verantwoordelijk zijn voor alle jeugdigen en ouders die een beroep doen op jeugdhulp. Wel is ervoor gekozen om een *overgangsjaar* in te bouwen met betrekking tot die jeugdigen en hun ouders die op het moment van inwerkingtreding reeds een verwijzing in de zin van de Zvw of een indicatiebesluit in de zin van de AWBZ of de Wet op de Jeugdzorg (Wjz) hebben. Deze verwijzingen en indicatiebesluiten blijven nog maximaal één (1) jaar na inwerkingtreding van de Jeugdwet gelden.

Voor pleegzorg geldt een uitzondering. Daarvoor geldt geen einddatum voor de rechten en verplichtingen. Het college is er verantwoordelijk voor dat bij de jeugdige die voor inwerkingtreding van deze wet reeds is geplaatst bij een pleegouder, de pleegzorg wordt voortgezet bij dezelfde pleegouders. Hiervan kan slechts worden afgeweken indien dat voor de verlening van verantwoorde hulp noodzakelijk is.

- *Woonplaatsbeginsel*

Op 1 januari 2015 worden de gemeenten verantwoordelijk voor het hele jeugdveld. Daarom is het voor gemeenten onder andere belangrijk om te bepalen of jeugdigen die in hun gemeenten jeugdhulp nodig hebben, daadwerkelijk tot hun verantwoordelijkheid behoren.

De verantwoordelijke gemeente is in beginsel de gemeente waar de ouder met gezag woont. Als een jeugdige en zijn of haar ouders hulp nodig hebben, wordt eerst bekeken waar het gezag ligt. Daarna wordt vastgesteld wat het adres is. Zo wordt duidelijk welke gemeente verantwoordelijk is voor de desbetreffende jeugdige. Bij een verhuizing, een wijziging in het gezag of als de jeugdige meerderjarig wordt, verandert de situatie. Voor de nieuwe situatie moet opnieuw met behulp van het stappenplan die de gemeenten samen met de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn & Sport en van Veiligheid & Justitie hebben ontwikkeld. Door de stappen uit dit plan te volgen, wordt voor gemeenten duidelijk welke gemeente verantwoordelijk is voor het bepalen en financieren van de benodigde jeugdhulp of die voortvloeit uit een strafrechtelijke beslissing of voor de uitvoering van jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Het stappenplan kunt u vinden op:

<http://www.voordejeugd.nl/attachments/article/1373/Mindmap%20op%20A0-formaat.pdf>

Het woonplaatsbeginsel is voor de aanbieders ook nieuw (zij hebben tot 2013 nooit zo geregistreerd) en we hebben de afgelopen maanden gemerkt bij onze uitvragen dat het voor hun moeilijk is om het woonplaatsbeginsel correct toe te passen met name over historisch cijfers. De betrouwbaarheid van hun cijfers is een risico, dit is een landelijk probleem.

4. Regionale samenwerking

Een aantal nieuwe jeugdzorgtaken moet bovenlokaal uitgevoerd gaan worden. In de provincie Utrecht zijn er twee soorten bovenlokale samenwerkingen:

- regionale samenwerking en

- bovenregionale samenwerking.

Onze regio Utrecht West bestaat uit de gemeenten De Ronde Venen, Montfoort, Oudewater, Stichtse Vecht, Weesp, Wijdemeeren en Woerden.

Bovenregionale werken wij samen met de andere vijf Utrechtse jeugdzorgregio's Eemland, Foodvalley, Lekstroom, Stad Utrecht en Utrecht Zuid-Oost.

Het schaalniveau is vooral van belang op het gebied van contractering (C) en afstemming tussen de regio's (A).

Tabel 8 Schaal contractering jeugd

Onderdeel	Lokaal	Regionaal	Bovenregionaal
Preventie, signalering vroeginterventie en toeleiding	C	A	
Ambulante generalistische ondersteuning	C	C/A	
Ambulante specialistische ondersteuning		C	A (deels, de zwaardere vormen)
Residentiële hulp / Jeugdzorg Plus		C	A
Pleegzorg		C	A
Crisisdienst		C	A
Advies en Meldpunt Huiselijk Geweld en kindermishandeling		C	A
Jeugdbescherming		C	A
Jeugdreclassering		C	A

- Risicodeling

In oktober 2013 zijn de regionale transitiearrangementen vastgesteld, inclusief de zorgvormen waarvoor bovenregionale samenwerking gewenst is. De Utrechtse jeugdzorgregio's willen bij bepaalde zware zorgvormen met elkaar de risico's delen voor in ieder geval het jaar 2015.

Risicodeling is nodig om grote fluctuaties op te kunnen vangen. Aan een aantal zorgvormen zoals Jeugdzorg Plus, crisisopvang en open verblijf gaat het om lage volumes en zeer hoge kosten. Het ene jaar kan de gemeente één klant hebben van ruim een ton per plek, het andere jaar drie. De zes Utrechtse jeugdzorgregio's zijn hierover nu met elkaar in gesprek om de risico's evenredig met elkaar te verdelen. Dat kan betekenen dat de gemeente in dat jaar meer betaald dan voor haar inwoners is afgenomen en in een ander jaar, of bij een andere zorgvormen minder. Besluitvorming hierover vindt plaats in het najaar 2014.

5. Kleine doelgroepen

Voor de kleine doelgroepen is een landelijk transitiearrangement gemaakt³. Het doel van het landelijk transitiearrangement is om -in aanvulling op de regionale transitiearrangementen- te komen tot afspraken met aanbieders van bepaalde specialistische functies op de onderwerpen die zijn benoemd in het regionaal transitiearrangement. Om te bepalen welke functies van de specialistische jeugdzorg in aanmerking komen voor landelijke inkoopafspraken zijn drie criteria in samenhang gehanteerd:

- Aantal cliënten

³ Zie voor meer informatie:

<https://www.vng.nl/onderwerpenindex/decentralisaties-sociaal-domein/decentralisatie-jeugdzorg/publicaties/landelijk-transitiearrangement-jeugd-2015>

Het aantal cliënten is zodanig klein, dat het per regionaal samenwerkingsverband van gemeenten moeilijk is om daarvoor een goed aanbod te contracteren, waardoor er risico's ontstaan om cliënten goed te bedienen.

- *Ordering van het aanbod*

Het aanbod is zodanig landelijk georganiseerd en zo klein in omvang, dat de decentralisatie er toe kan leiden dat er extra hoge transactiekosten en/of administratieve lasten kunnen ontstaan bij het maken van inkoopafspraken.

- *(Zorg)inhoud van het aanbod*

De inhoud van het aanbod is zodanig specialistisch, dat de kans op het organiseren van een substituuat op lokaal niveau lastig kan zijn en de drempel voor een aanbieder, om dit als nieuwe dienst aan te gaan bieden, hoog is.

Door bovenstaande drie criteria in samenhang te hanteren, ontstond een lijst van specialistische functies en de hierbij betrokken aanbieders

De landelijk specialistische functies zijn:

1. Jeugdzorg Plus

Jeugdzorg Plus voor jongeren onder 12 jaar
Zeer Intensieve Kortdurende Observatie en Stabilisatie
Gesloten opname van tienermoeders tijdens zwangerschap of met pasgeboren kind

2. J-GGZ

Eetstoornissen
Autisme
Persoonlijkheidsstoornissen
GGZ voor doven en slechthorenden
Psychotrauma
Eergerelateerd geweld
Loverboy of gedwongen prostitutie
Kinder- en Jeugd psychiatrie, universitair en academisch
Adoptie- en hechtingspecieke stoornissen
Forensische jeugdpsychiatrie klinisch

3. Jeugd sterk gedragsgestoord, licht verstandelijk beperkt (LVB ZZP 4 en 5 met toeslag op tarief, 125 plekken)

4. Expertise en behandelcentrum op terrein van geweld in afhankelijkheidsrelaties onder 18 jaar

5. Observatie, diagnostiek en exploratieve behandeling

6. Erkende gedragsinterventies

Functional Family Therapy – FFT
Multidimensional Treatment Foster Care – MTFC
Multidimensionele Familie therapie – MDFT
Multi Systeem Therapie – MST
Ouderschap met Liefde en Grenzen – OLG

7. Voedingsweigering bij peuters

8. Forensisch-medisch onderzoek bij minderjarigen

Het landelijk transitiearrangement was een tussenstap om te komen tot landelijke afspraken voor specialistische jeugdzorg die gelden vanaf 1 januari 2015 voor in beginsel drie jaar.

6. Op weg naar 2015 (focus transitie en transformatie)

Het jaar 2014 staat vooral in het teken van de transitie. De datum 1 januari 2015 is een harde deadline. Het Transitiebureau Jeugd heeft een focuslijst opgesteld welke onderdelen tenminste moeten zijn gerealiseerd om de transitie te laten slagen. De 10 focuspunten zijn:

Tabel b3.9 Focus transitie

Nr.	Onderdeel	Haalbaar?
-----	-----------	-----------

1.	Zorgcontinuïteit is geregeld en er blijft een passend en dekkend aanbod . De benodigde zorg is ingekocht; er zijn afspraken met bovenregionale aanbieders.	Ja. Voor 1 november 2014
2.	De toegang is op orde: gemeenten hebben een laagdrempelige, herkenbare, integrale toegang voor jeugd georganiseerd, waar signalen, vragen over en verzoeken om hulp snel wordt geboden of wordt doorverwezen. Zowel deskundigheid als mandaten van de professionals zijn geregeld. Hiertoe behoort ook <ul style="list-style-type: none"> • crisiszorg: • van zorgmelding tot 24-uurs opvang. 	Ja. Kindertelefoon; AMHK/SAVE-team.
3.	De gemeente is aangesloten op het gedwongen kader door <ul style="list-style-type: none"> a) afspraken met de Raad voor de Kinderbescherming, b) afspraken met gecertificeerde instellingen en c) de koppeling met CORV. Werkprocessen moeten hierop worden ingericht. 	Ja. a) + b) via SAVE, c) rond oktober 2014 geïmplementeerd
4.	Er is regionaal ingekocht ; er zijn afspraken over regionale samenwerking en de regionale inkooporganisatie staat en functioneert.	Ja. Voor 1 november 2014
5.	Interne processen bij de gemeente functioneren: van beleid tot uitvoering is de jeugdhulp verankerd in de organisatie en er is voldoende capaciteit en kennis beschikbaar.	Ja. Voor 1 december 2014
6.	Er is een werkwijze voor gegevensuitwisseling en privacy tussen de verschillende ketenpartners.	Ja. Voor 1 oktober 2014
7.	De gemeente heeft in beeld wat het jeugdhulpgebruik is in de eigen gemeente.	Ja.
8.	De gemeente heeft duidelijkheid over de huidige budgetten en aantallen voor de jeugd-AWBZ, en specifiek het deel PGB daarin.	Ja. Meicirculaire 2014 en nieuwe jeugdcijfers mei/juni 2014
9.	Het AMHK is ingericht .	Ja. December 2014
10.	Beleidsplan en verordening zijn op 31 oktober 2014 goedgekeurd door de raad.	Ja. Voor 1 november 2014

Daarnaast is er de afgelopen periode al veel geëxperimenteerd met nieuwe werkwijzen in de jeugdhulp (transformatie). In onze regio lopen de volgende experimenten, die in de loop van dit jaar waar wenselijk geïmplementeerd gaan worden:

- Vroegsignalering 0-4 jarigen (Woerden)
- Opvoedpoli (Oudewater en Montfoort)
- Versterken eerstelijns en coördinatie van zorg in de toegang (huidige CJG's, regionaal)
- Buurtzorg Jong en ambulante jeugdhulp (Stichtse Vecht);
- Voortgezet onderwijs en ambulante jeugdhulp (De Ronde Venen)

Bijlage 3: Passend onderwijs

Passend onderwijs heeft betrekking op het stelsel van voorzieningen voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben in het onderwijs. Ieder kind verdient goed onderwijs dat hen in staat stelt zijn talenten te ontwikkelen met als uiteindelijk doel actief een plaats in de samenleving in te kunnen nemen (participatie). De huidige organisatie van de extra ondersteuning binnen het onderwijs biedt daarvoor onvoldoende mogelijkheden.

1. Huidige situatie

Het huidige systeem van onderwijsondersteuning is complex en levert mede daardoor problemen op. Hieronder leest u de knelpunten van de huidige situatie .

- Lichte en zware ondersteuning zijn naast elkaar georganiseerd en kinderen vallen tussen wal en schip;
- Het systeem is complex en bureaucratisch;
- Sterke groei landelijk van het aantal leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs ((v)so) en met een rugzak, en meer druk op de duurste voorzieningen;
- De ondersteuning op school is onvoldoende afgestemd op het brede (jeugd)zorgdomein;
- De kwaliteit van het onderwijs is vaak onvoldoende en veel leraren hebben onvoldoende ervaring met leerlingen die een specifieke onderwijsbehoefte hebben.

Gesprekken met inwoners

Bovenstaande knelpunten hebben wij ook gehoord tijdens gesprekken met inwoners. Zowel in groepsverband als individueel is het afgelopen twee jaar veel gesproken met ouders en jongeren over passend onderwijs (Pao) en de overige gebieden op het sociaal domein.

Uit gesprekken met inwoners over passend onderwijs blijkt

- dat ouders vaak de leerkrachten niet goed vinden (leerkrachten geven zelf vaak ook aan dat zij specifieke vaardigheden missen);
- speciaal onderwijs voldoet niet aan de wensen van ouders en inspectierapporten zijn niet positief over scholen;
- er vindt geen tot nauwelijks overdracht plaats als een kind naar een andere klas e/o leerkracht e/o school gaat;
- ouders klagen tijdens de gesprekken veel over het leerlingenvervoer. Officiële klachten worden echter niet of nauwelijks ingediend bij de gemeenten. Ouders geven overigens aan dat het de laatste jaren beter gaat;
- administratieve lasten voor ouders zijn hoog, onnodig vaak indicaties;
- het Zorg Advies Team kan efficiënter en effectiever, meer inzet op uitvoering in plaats van adviesteam (van ZAT naar ZUT -Zorg Uitvoering Team).

2. Nieuwe situatie

Met passend onderwijs wordt de verantwoordelijkheid voor de organisatie van de extra onderwijsondersteuning neergelegd bij de schoolbesturen (zorgplicht). Zij moeten daarbij in overleg gaan met de ouders, leraren en gemeenten. Passend onderwijs is daarmee primair de verantwoordelijkheid van het onderwijs.

Passend onderwijs staat niet op zichzelf. Het is onderdeel van het bredere kwaliteitsbeleid dat in de afgelopen jaren in gang is gezet binnen het onderwijs, met opbrengstgericht werken, leerlingvolgsystemen en extra scholingsmogelijkheden voor leraren en schoolleiders. Goede leraren die goed om kunnen gaan met verschillen zijn essentieel voor passend onderwijs.

Passend Onderwijs en de rol van de gemeente: de samenhang met de drie transities

De Wet passend onderwijs is op 9 oktober 2012 aangenomen door de Eerste Kamer. Als de wet op 1 augustus 2014 ingaat, hebben de scholen een zorgplicht. Dat betekent dat scholen (schoolbesturen) ervoor verantwoordelijk zijn om elk kind een goede onderwijsplek te bieden door een dekkend aanbod te realiseren. Passend onderwijs is, zoals aangegeven, primair de verantwoordelijkheid van het onderwijs zelf, maar er liggen duidelijke raakvlakken met de gemeente.

De gemeente is verantwoordelijk voor veel zaken die nauw samenhangen met passend onderwijs.

De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de leerplicht en de RMC-functie, het leerlingenvervoer, de onderwijshuisvesting, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Jeugdgezondheidszorg (JGZ), en in de nabije toekomst ook voor andere zaken die nauw samenhangen met passend onderwijs, zoals de functie 'begeleiding' uit de AWBZ (in de WMO), de jeugdzorg (in de nieuwe Jeugdwet) en inkomensondersteuning en re-integratie in de Participatiewet. Onderwijs moet de talenten van de kinderen herkennen en hun competenties ontwikkelen zodat ieder kind een plek op de arbeidsmarkt kan bemachtigen.

Het onderwijs moet er voor zorgen dat zij de kinderen zo goed mogelijk voorbereiden op hun plek in de samenleving. Een deel van de leerlingen dat gebruik maakt van het speciaal onderwijs (maar ook van het reguliere onderwijs) krijgt later vaak te maken met regelingen als de Wajong, de bijstand en Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) en voor de toekomst de nieuwe Participatiewet die uitgaat van één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt, die de gemeenten gaan uitvoeren.

Vanuit dit oogpunt is samenwerking tussen gemeenten, zorg en onderwijs van belang, zodat leerlingen later zo goed mogelijk kunnen meedoen in de samenleving.

Samen verantwoordelijk voor de ondersteuning van de jeugd

Het onderwijs moet, met name bij de kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, afstemmen met de zorgaanbieders en de gemeente om een goed antwoord te kunnen geven op zorgvragen bij leerlingen om uitval en thuiszitters te voorkomen en kinderen zo goed mogelijk voor te bereiden op hun plek in de maatschappij.

Met name de link met de transitie Jeugdzorg is hierin duidelijk aanwezig, onderwijs en gemeente moeten elkaar vinden in hun plannen voor de ondersteuning van de jeugd. Dit is ook in de wet Passend Onderwijs verankerd. In de Wet passend onderwijs en vrijwel zeker ook in de nieuwe Jeugdwet is vastgelegd dat er een op overeenstemming gericht overleg (OOGO) moet plaatsvinden tussen de samenwerkingsverbanden en de gemeenten over hun plannen voor de jeugd. Samen dienen zij vorm te geven aan de beleidsdoelstelling 'één kind, één gezin, één plan, één aanpak'. Aan het OOGO nemen de schoolbesturen deel, vertegenwoordigd door het bestuur van de samenwerkingsverbanden (SWV) en het bestuur van de gemeenten, een vertegenwoordiging van de burgemeester en wethouders van de gemeente(n).

De wetgeving met betrekking tot Passend onderwijs en de Jeugdwet biedt een kader om de ondersteuning van jeugdigen in en buiten scholen echt integraal aan te pakken, dicht bij hun belangrijkste leefdomen. Daarmee ontstaat een nieuwe, horizontale bestuurlijke verhouding tussen gemeenten en schoolbesturen in het samenwerkingsverband en worden zij samen verantwoordelijk voor een sluitend aanbod aan ondersteuning en hulp voor jeugdigen en hun ouders/gezinnen. Hiermee liggen er goede kansen voor een integrale aanpak en ontschotting van onderwijs-, opvoed- en opgroeihulp.

In november 2012 hebben de gemeentebestuurders en bestuurders van de samenwerkingsverbanden hun gezamenlijke doelen beschreven. Deze luiden:

Ieder kind verdient goed onderwijs dat hen in staat stelt hun talenten te ontwikkelen met als uiteindelijk doel actief een plaats in de maatschappij in te kunnen nemen (participatie).

De gezamenlijke doelstellingen voor de zorg voor de jeugd en hun ouders/gezinnen zijn:

- Gewoon waar het kan, speciaal waar het moet
- Uitgaan van mogelijkheden, werken vanuit een positief pedagogisch klimaat en eigen kracht
- Dichtbij jeugdigen en ouders (ontmoetingsplaatsen)
- Niet over maar met jeugdigen en ouders praten
- De basis versterken, en ontzorgen en normaliseren van opvoedproblemen
- Integraal: 1 kind, 1 gezin, 1 plan, 1 contact
- Eenvoudiger, slimmer en doelmatiger
- Speciale aandacht voor overstapmomenten
- Eigen kracht en zelfredzaamheid bevorderen dat betekent o.a. zelfstandig participeren in de samenleving i.p.v. Wajong
- Gezamenlijke opgave: zo veel mogelijk leerlingen zo goed mogelijk te begeleiden
- Zo goed mogelijk aansluiten op het onderwijs,
- Integraal door onderwijs én jeugdhulp, waarbij de ondersteuningsbehoeften van kind/ouders leidend zijn.

3. Regionale samenwerking

Via een Ministeriële Regeling zijn de regio's voor Passend Onderwijs ingedeeld. Onze regio bestaat uit de volgende gemeenten en samenwerkingsverbanden:

Gemeenten:

De Ronde Venen, Montfoort, Oudewater, Stichtse Vecht (alleen primaire onderwijs; voor het voortgezet onderwijs bij Stad Utrecht) en Woerden.

Samenwerkingsverbanden:

Primair onderwijs:

- Stichting Passenderwijs
- Berséba (Landelijk Reformatorisch Samenwerkingsverband Primair Onderwijs).

Voortgezet Onderwijs:

- Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Regio Utrecht West (SWVO-RUW)

Gezamenlijk overleg tussen gemeenten en samenwerkingsverbanden:

- Bestuurlijk: Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO).

Over de ondersteuningsplannen van het primair onderwijs is op 27 februari jl.

overeenstemming bereikt. Het ondersteuningsplan van het voortgezet onderwijs volgde op 9 april 2014. Alle samenwerkingsverbanden in onze regio hebben hun plannen voor 1 mei 2014 ingediend bij de Onderwijsinspectie. Zij beoordelen de plannen.

- Regionale Educatieve Agenda (REA) (gezamenlijke werkagenda gemeenten en samenwerkingsverbanden)

Voor Passend Onderwijs hebben wij een REA ingesteld die op regionaal niveau zorg draagt voor de afstemming van onderwijs met de zorg voor de jeugd en de andere transities.

Deelnemers zijn vertegenwoordigers van de samenwerkingsverbanden PO en VO in Utrecht West en ambtenaren van de betrokken gemeenten van Utrecht West en een voorzitter. Op onderwerp worden ook anderen uitgenodigd (o.a. CJG, SWV VO Utrecht en Stichtse Vecht en landelijk SWV reformatorische scholen). De deelnemers van de REA hebben mandaat van hun achterban.

Stand van zaken augustus 2014:

In de regio Utrecht West is er de afgelopen twee jaar een stevige basis gelegd voor de samenwerking tussen het onderwijs en de gemeenten rond passend onderwijs. Er is een Regionaal Educatieve Agenda (REA, werkagenda tussen gemeenten en samenwerkingsverbanden) en het OOGO is in juli 2013 van start gegaan. Gemeente hoeven geen oordeel te vellen over het ondersteuningsplan (dat doet de onderwijsinspectie), maar het moet de basis vormen voor een constructieve dialoog en deze basis is gelegd.

Het verwijzingspercentage naar speciaal onderwijs (SO) in deze regio is erg laag en in de regio zijn geen (Voortgezet)SO voorzieningen aanwezig. Men maakt gebruik van voorzieningen buiten de regio. Afgelopen jaar is er binnen de samenwerkingsverbanden relatief veel aandacht voor het interne proces geweest, maar over alle thema's (jeugdzorg, leerplicht/thuiszitters, leerlingenvervoer, onderwijshuisvesting en onderwijs/arbeidsmarkt) waar het beleid van onderwijs en gemeenten elkaar raakt is er overleg.

De ambitie, visie en uitgangspunten van gemeenten en het onderwijs rondom jeugdzorg en passend onderwijs komen overeen. Er is een start gemaakt rond uitwerking concrete thema's, maar daar zal komende jaren verdere uitwerking aan gegeven moeten worden. De samenwerking is ingestoken op basis van vertrouwen.

Hieronder een samenvatting van de concept ondersteuningsplannen van de samenwerkingsverbanden die in februari en april 2014 zijn besproken in het OOGO:

- ***Passenderwijs (86 scholen 32 schoolbesturen) – Ondersteuningsplan 2014 - 2018***

Het samenwerkingsverband Passenderwijs heeft een uitgebreid en degelijk ondersteuningsplan gemaakt voor een periode van 4 jaar, maar tussentijds wil men het bijstellen via een jaarlijkse voortgangsparagraaf. Die voortgangsparagraaf wordt voorgelegd aan hun Ondersteuningsplanraad en in het OOGO.

Het samenwerkingsverband wil men vooral veel investeren in de basisondersteuning op de scholen.

Daarnaast wil het samenwerkingsverband proberen nog meer kinderen op te vangen op de speciaal basisonderwijsscholen (SBAO) van het samenwerkingsverband in plaats van ze te verwijzen naar het SO (dit kan ook mogelijk gemaakt worden door inzet vanuit jeugdzorg op de Speciaal Basisonderwijs (SBAO) – voorstellen zijn in ontwikkeling, vermoedelijke start: 1 augustus 2014).

Eerste verkenningen en afspraken rond integrale aanpak tussen schoolse en buitenschoolse ondersteuning zijn er wel geweest, maar moeten nog verder worden uitgewerkt. Hiervoor is ook wel belangrijk dat er helderheid komt over de lokale basisstructuur rond ondersteuning/zorg.

Zorg bij de gemeenten liggen er nog wel of de scholen wel altijd kiezen voor de meest nabije SO school, maar voorstel is dit vooral op basis van de feitelijke verwijzingen te beoordelen.

Rondom thuiszitters wordt er gewerkt aan een protocol dat binnenkort wordt voorgelegd aan het Regionaal Bureau Leerplicht.

Op dit moment hebben ontwikkelingen rondom passend onderwijs geen invloed op het onderwijshuisvestingbeleid. Beleidsmedewerkers van de gemeenten gaan wel een keer om de tafel om een aantal zaken rond dit onderwerp te verkennen voor de toekomst.

- ***Berseba (3 scholen, 1 bestuur) – Ondersteuningsplan 2014 – 2018***

Veel zaken die hiervoor zijn benoemd gelden ook voor dit samenwerkingsverband. Vanuit dit samenwerkingsverband is met name de vraag aandacht te hebben voor keuzevrijheid bij mogelijk ondersteuning in verband met de geloofsovertuiging. Berseba kiest sterk voor ondersteuning op de reguliere school. Zij hebben ook weinig verwijzingsmogelijkheden.

- ***Samenwerkingsverband VO RUW (8 locaties, 5 schoolbesturen) - Ondersteuningsplan 2014 -2018***

Het verwijzingspercentage naar het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) ligt in onze regio op 1.9% (landelijk 3.5%). Onze regio heeft dus weinig verwijzingen naar het VSO, dit geldt ook voor het aantal voortijdig schoolverlaters. In onze regio is geen VSO voorzieningen

aanwezig. Men maakt gebruik van voorzieningen buiten de regio (met name Gouda en Utrecht).

Het samenwerkingsverband VO-RUW investeert sterk in de basisondersteuning op de scholen (ook financieel). Over de basisondersteuning op de scholen is een apart document gemaakt. Voor alle scholen van het RUW komt voor extra trajecten het RUW loket. Via dit loket worden o.a. verwijzingen naar VSO geregeld (belangrijk is dat waar nodig hier ook een relatie gelegd wordt met gemeentelijke ondersteuning).

Het samenwerkingsverband hecht waarde aan de samenwerking met gemeenten en instellingen jeugdhulp. Thema's die worden genoemd om nadere afspraken te maken zijn:

- Jeugdzorg
- Leerlingenvervoer
- Leerplicht en RMC
- Aansluiting onderwijs & arbeidsmarkt
- Aanbod voor jeugdigen met complexe (internaliserende) problematiek

Voor gemeenten is het van belang met jeugdhulp aan te sluiten bij de scholen voor voortgezet onderwijs (vindplaats is werkplaats). Op het Veenlanden College (De Ronde Venen) is in het kader van de experimenteermiddelen van de transitie jeugdzorg een pilot gestart. Tweedelijns jeugdhulpverleners werken namens het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) op de scholen en kunnen direct (in overleg met CJG) indicatie vrije (jeugdhulp)trajecten starten. Voordeel is dat snel de juiste hulp kan worden ingezet en voorkomen wordt dat jongeren te laat in zware/dure trajecten komen.

Overeenstemming bereikt

Tijdens de OOGO van februari is overeenstemming bereikt over de concept ondersteuningsplannen van Passenderwijs en Berseba en het concept gemeentelijk beleidsplan sociaal domein van de gemeenten Woerden en Oudewater. In april 2014 is overeenstemming bereikt over het ondersteuningsplan van VO-RUW.

Bijlage 4 Participatiewet

1. Inleiding

Per 1 januari 2015 wordt een aantal wetswijzigingen van kracht op het terrein van Participatie, Werk & Inkomen. Tegelijkertijd worden verschillende (delen van) wetten opgenomen in de nieuwe Participatiewet. Daarmee ontstaat één samenhangend wettelijke kader met betrekking tot inkomensondersteuning en re-integratie van inwoners met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt.

Sinds 1 januari 2014 is Ferm Werk de uitvoeringsorganisatie op het gebied van Participatie, Werk & Inkomen voor vier gemeenten waaronder Oudewater. Vrijwel alle gemeentelijke taken op dit terrein worden door Ferm Werk uitgevoerd. Dit gebeurt binnen de inhoudelijke en financiële kaders van de Gemeenschappelijke Regeling en de (jaarlijkse) Dienstverleningsovereenkomst (DVO).

De invoering van de Participatiewet brengt met zich mee dat op gemeentelijk niveau meer en gedeeltelijk nieuwe beleidskeuzes moeten worden gemaakt. Die keuzes zijn opgenomen in deze bijlage. Zij vormen het kader voor verordeningen en beleidsregels en voor de uitvoering van taken door Ferm Werk in 2015.

2. Hoofdpijnen van de Participatiewet

De Participatiewet treedt in werking op 1 januari 2015. De nieuwe Wet gaat over de ondersteuning van inwoners met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt. De Wet Werk en Bijstand wordt geïntegreerd in de nieuwe Participatiewet. Daarbij worden wijzigingen doorgevoerd met het doel de regelgeving een meer activerend karakter te geven.

Huidige gemeentelijke taken

Gemeenten hebben op dit moment een aantal wettelijke taken op het vlak van inkomensondersteuning en re-integratie van inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand (WWB) en de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW). Daarnaast is de gemeente ook verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers (IOAW), de Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen (IOAZ) en het Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen (BBZ). De uitvoering van de Wet Werk en Bijstand en de Wet Sociale Werkvoorziening brengt met zich mee dat de gemeente een taak heeft in het ondersteunen en begeleiden van inwoners (met een arbeidshandicap) naar zo regulier mogelijk betaald werk.

Nieuwe taken

De Participatiewet vervangt de WWB en WSW per 1 januari 2015. De nieuwe Wet maakt geen onderscheid meer tussen inwoners met een (fysieke, verstandelijke of psychische) arbeidsbeperking en inwoners die (langdurige) werkloos zijn. Iedereen die ondersteuning nodig heeft bij het vinden van een baan (al dan niet betaald), moet die kunnen krijgen.

Wij realiseren ons dat het succes van de Participatiewet staat of valt bij het beschikbaar zijn van voldoende banen bij reguliere werkgevers. Wij zullen dat op verschillende manieren stimuleren. Ferm Werk heeft uitdrukkelijk de taak in contact te zijn met het lokale bedrijfsleven en hen te adviseren over en te ondersteunen bij het bewust creëren van vacatures die geschikt zijn voor de doelgroep van de Participatiewet.

Wat betreft de groepen inwoners die te maken krijgen met de Participatiewet moet onderscheid worden gemaakt tussen bestaande groepen en de zogenaamde nieuwe

doelgroep. Voor de bestaande groepen inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt gaat per 1 januari 2015 het volgende gelden:

- Personen met een WSW-indicatie die een dienstverband hebben bij een WSW-bedrijf (Ferm Werk voorheen De Sluis of een ander WSW-bedrijf) behouden dat dienstverband en de daarmee verbonden rechtspositie en arbeidsvoorwaarden
- Personen met een Wajong-uitkering behouden die uitkering. Het UWV blijft deze mensen ondersteunen bij het vinden van een zo regulier mogelijke betaalde baan eventueel onder aangepaste omstandigheden
- Inwoners met een bijstandsuitkering blijven verplicht mee te werken aan trajecten in de richting van werk waarmee zij in hun levensonderhoud kunnen voorzien. Aan die verplichting zijn voorschriften en sancties verbonden die met de invoering van de Participatiewet worden aangescherpt. De gemeente krijgt meer mogelijkheden af te dwingen dat betrokken inwoners aan re-integratietrajecten meewerken
- Daarnaast kan de gemeente inwoners met een bijstandsuitkering verplichten tot "onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden"; de zogeheten tegenprestatie.

Aantallen bestaande doelgroepen	01-01-13	01-01-14	01-07-14
WSW			
Personen met een WSW-dienstverband	26	26	
Personen op de wachtlijst WSW	2	3	
WWB			
Inwoners met een WWB-uitkering tot 65 jaar	70	80	87
waarvan inwoners tot 27 jaar			3
WW			
Inwoners met WW-uitkering	140	180	
waarvan inwoners tot 27 jaar	10	10	
Wajong			
inwoners met Wajonguitkering	60	60	
waarvan inwoners tot 27 jaar	20	20	

Met 'nieuwe doelgroep' bedoelen we (vanaf 1 januari 2015) inwoners die niet in staat zijn zelfstandig werk te vinden waarmee zij het wettelijk minimum loon (WML) kunnen verdienen. De gemeente heeft de taak deze inwoners te ondersteunen bij het bevorderen van de arbeidsparticipatie. Daarvoor kunnen verschillende instrumenten worden ingezet waarvan de belangrijkste zijn loonkostensubsidie en het bieden van aangepaste werkplekken ('beschut werk').

Tot de nieuwe doelgroep behoren:

- **Nuggers (niet uitkeringsgerechtigden):** personen die geen recht hebben op een bijstandsuitkering op grond van hun persoonlijke omstandigheden (iemand anders in het huishouden met inkomen of een vermogen). De gemeente is dan niet verantwoordelijk voor inkomensondersteuning maar op verzoek wel betrokken bij de ondersteuning naar arbeidsinschakeling
- **Personen met een arbeidsbeperking** die er toe leidt dat zij niet in staat zijn het wettelijk minimum loon te verdienen (het kan gaan om een fysieke, verstandelijke of psychische beperking al dan niet in combinatie met een medische urenbeperking). De gemeente draagt verantwoordelijkheid om deze inwoners te laten participeren "naar vermogen".
- **Schoolverlaters zonder startkwalificatie.** In veel gevallen gaat het hierbij om jongeren met een arbeidsbeperking die voorheen in aanmerking kwamen voor een Wajonguitkering en voor begeleiding vanuit het UWV. Na 1 januari 2015 zijn zij aangewezen op een bijstandsuitkering en op ondersteuning vanuit de gemeente.

Het is moeilijk een inschatting te maken van de omvang van de nieuwe doelgroep. Het betreft in elk geval de personen op de wachtlijst WSW aangezien de toegang tot de WSW per 1 januari 2015 stopt. Daarnaast bestaat de nieuwe doelgroep vooral uit jongeren die voorheen een Wajonguitkering aanvroegen bij het verlaten van school. Regionaal wordt rekening gehouden van 200 jongeren per jaar. Voor de in Ferm Werk deelnemende gemeenten betekent dit een aantal van 50 jongeren per jaar. Voor Oudewater ongeveer 5 jongeren per jaar.

De wijzigingen in de wetgeving zullen als gevolg hebben dat de volgende vormen van 'werk' (kunnen) ontstaan voor verschillende groepen inwoners:

- Betaald werk bij een reguliere werkgever;
- Betaald werk bij een reguliere werkgever waarbij de laatste loonkostensubsidie ontvangt ter compensatie van de lagere productiviteit van de werknemer als gevolg van een arbeidsbeperking;
- Betaald werk waarbij de inwoner in dienst is van Ferm Werk en (groepsgewijs dan wel individueel) wordt gedetacheerd naar een reguliere werkgever;
- Betaald werk onder aangepaste omstandigheden binnen het beschutte gedeelte dat Ferm Werk in stand houdt of bij een werkgever die bedoelde aangepaste omstandigheden kan bieden;
- Tijdelijk werk bij een reguliere werkgever of Ferm Werk waarbij de inwoner gedurende een bepaalde periode werkt met behoud van uitkering. Dit kan plaatsvinden in het kader van een re-integratietraject waarbij sprake is van een trajectplan;
- Vrijwilligerswerk al dan niet als een vorm van tegenprestatie voor het ontvangen van een uitkering;
- Een vorm van arbeidsmatige dagbesteding.

3. Uitgangspunten van beleid

Beoogde maatschappelijke effecten

In relatie tot de doelstellingen van de veranderingen binnen het sociale domein streven wij naar de volgende effecten

- Een samenleving waarin het lokale bedrijfsleven midden in de samenleving aanwezig is en medeverantwoordelijkheid toont voor het behouden en bevorderen van werkgelegenheid voor alle inwoners van Oudewater
- Alle inwoners nemen deel aan de samenleving en verwerven daarmee een inkomen. Als dit niet haalbaar is, nemen zij deel naar vermogen. Dat biedt structuur aan de dag hetgeen helpt voorkomen dat zij een beroep (moeten) doen op (specialistische) ondersteuning
- Oudewater is een gemeente die voor een belangrijk deel draait op de inzet van vrijwilligers. Op die wijze geven inwoners invulling aan solidariteit met mede-inwoners
- Inwoners nemen hun eigen verantwoordelijkheid en voorzien (voor zover mogelijk) in het eigen levensonderhoud. Inkomensondersteuning door de overheid in de vorm van bijstand is als voorziening een laatste redmiddel.

4. Te behalen resultaten

Met het hier beschreven beleid beogen we de volgende resultaten.

Resultaten met betrekking tot verstrekkingen uitkeringen levensonderhoud en inkomensondersteunende regelingen

- Inwoners die een beroep doen op een uitkering levensonderhoud ontvangen deze uitkering indien zij voldoen aan de wettelijke regelgeving daaromtrent. Het hanteren van

het wettelijk kader moet er toe leiden dat het totaal aan verstrekte uitkeringen binnen het budget blijft dat daarvoor door het Rijk ter beschikking wordt gesteld (het BUIG-budget)

- Het proces van aanvraag uitkering tot verstrekking uitkering is transparant en gebonden aan termijnen. Die termijnen worden gehandhaafd
- Bij het verstrekken (en eventueel aanpassen) van uitkeringen wordt getoetst op rechtmatigheid waarbij persoonlijke omstandigheden in ogenschouw worden genomen. Fraude wordt effectief bestreden en ten onrechte verstrekte uitkeringen worden teruggevorderd.

Resultaten met betrekking tot re-integratieactiviteiten

- Er bestaat goed inzicht in de doelgroep. Re-integratieactiviteiten zijn afgestemd op de ambities en capaciteiten van de inwoners die het betreft
- De aangeboden trajecten zijn niet vrijblijvend. Wij maken gebruik van het opleggen van verplichtingen die de Wet mogelijk maakt
- Gestreefd wordt naar een zo hoog mogelijke uitstroom naar zo regulier mogelijk werk
- Er worden geen trajecten afgesloten zonder dat een concreet resultaat is behaald (uitstroom naar werk, uitstroom naar opleiding, uitstroom naar sociale activering/vrijwilligerswerk).

Activiteiten

De uitvoering van activiteiten gericht op het behalen van genoemde resultaten ligt in handen van Ferm Werk. Essentieel is het contact tussen Ferm Werk en het lokale bedrijfsleven. Ferm Werk moet zich verder ontwikkelen tot een specialist in het matchen van vraag en aanbod waarbij potentiële werkgevers worden geadviseerd en begeleid (werkgeversbenadering). In het najaar van 2014 worden over in dit kader te ondernemen activiteiten concrete afspraken gemaakt.

5. Regionale ontwikkelingen

Bij het behalen van genoemde resultaten zijn regionale ontwikkelingen van belang. Die ontwikkelingen betreffen zowel het (strategische) beleid als de uitvoering. Bij die ontwikkelingen is zowel de gemeente Oudewater betrokken als Ferm Werk waarbij op een constructieve manier wordt samengewerkt:

- Ontwikkeling van een regionaal werkbedrijf
Doel hiervan is het bereiken van regionale afstemming over in te zetten acties en het te hanteren instrumentarium (bijvoorbeeld loonkostensubsidie en beschutte werkplekken).
- ESF aanvraag 2014 - 2020
De subsidie die met de aanvraag kan worden verkregen zal regionaal worden aangewend om de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te bevorderen.
- Gevolgen invoering Entree-opleiding
Invoering van de Entree-opleiding als laagste niveau MBO brengt met zich mee dat meer jongeren het onderwijs zonder diploma en/of zonder startkwalificatie zullen verlaten. Regionaal wordt (in relatie ook tot de ESF-aanvraag) overlegd hoe gekomen kan worden tot een sluitende aanpak.

6. Beleidskeuzen

De regelgeving met betrekking tot het verstrekken van uitkeringen levensonderhoud is behoorlijk gedetailleerd en dwingend. Dat gedeelte laat weinig ruimte voor lokale beleidsinvulling. Die ruimte is groter als het gaat om de regelgeving die betrekking heeft op arbeidstoeleiding.

Wat betreft de inkomensondersteuning worden de volgende keuzes gemaakt:

- Welzijn Oudewater is de integrale toegang tot het sociale domein. Inwoners kunnen zich voor inkomensondersteuning ook rechtstreeks melden bij Ferm Werk. Indien nodig is er contact tussen Welzijn Oudewater en Ferm Werk
- Het verstrekken van inkomensondersteuning gebeurt rechtmatig. Deze regels gelden voor alle inwoners op dezelfde manier. Dat neemt niet weg dat rekening gehouden kan en moet worden met persoonlijke omstandigheden. Doelmatigheid is naast rechtmatigheid een belangrijk uitgangspunt
- Er moet door betrokken instanties zorgvuldig worden omgaan met cliënten. Wij verwachten dat een nauwe samenwerking bestaat tussen partijen die ondersteuning bieden. Daarbij heeft de sociaal coach een coördinerende en regisserende rol
- Wij hechten grote waarde aan de zelfredzaamheid van onze inwoners. Eenieder heeft de plicht in het eigen levensonderhoud te voorzien en een bijdrage te leveren aan de samenleving. Alleen op die wijze kan die samenleving goed functioneren. Aan inwoners met een uitkering vragen wij die bijdrage in de vorm van het verrichten van maatschappelijke nuttige werkzaamheden. Wij zullen onderzoeken in hoeverre die te organiseren zijn zonder dat sprake is van oneerlijke concurrentie en verdringing op de arbeidsmarkt
- In de eerste helft van 2015 wordt een analyse uitgevoerd waarin alle inkomensondersteunende voorzieningen worden betrokken. Enerzijds is daarbij het uitgangspunt dat we de beperkte middelen optimaal willen inzetten ten behoeve van inwoners die echt ondersteuning nodig hebben. Anderzijds willen we er zeker van zijn dat "werken loont" in de zin dat de zogenaamde armoedeval zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Ten aanzien van de arbeidsinschakeling kiezen we voor de volgende uitgangspunten:

- We gaan er vanuit dat iedereen in staat is zich te ontwikkelen. Dat wil zeggen dat we ondersteuning willen bieden aan alle inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Beschikbare financiële middelen vanuit de rijksoverheid dwingen ons daarbij prioriteit te leggen bij inwoners die met geringe ondersteuning de stap naar betaald werk kunnen zetten
- In het verlengde van het voorgaande krijgen ook jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt extra aandacht. In samenwerking met het RMC VSV⁴ wordt een sluitende aanpak ontwikkeld
- Het is belangrijk dat een onafhankelijke instantie betrokken wordt bij het vaststellen van de mogelijkheden van een inwoner met een arbeidsbeperking. In regionaal verband wordt een werkwijze en een instrumentarium ontwikkeld met betrekking tot het vaststellen van de loonwaarde en eventueel de loonkostensubsidie die kan worden ingezet
- Ook al is vastgesteld dat een betrokkene is aangewezen op 'beschut werk' dan nog wordt er naar gestreefd dit te laten plaatsvinden via een dienstverband bij een reguliere lokale werkgever die overeenkomstig loonkostensubsidie ontvangt. Daarbij moet sprake zijn van aangepaste omstandigheden in de zin van de inrichting van de werkplek, de aard

⁴ Regionaal Meld en Coördinatiepunt Vroegtijdig Schoolverlaters

en het tempo van de werkzaamheden en de extra begeleiding van een jobcoach. In dit verband onderhoudt Ferm Werk nauwe contacten met het lokale en regionale bedrijfsleven

- Als in het kader van een re-integratietraject sprake is van werken met behoud van uitkering moet dit plaatsvinden overeenkomstig een trajectplan dat aangeeft hoe wordt gewerkt aan verkleining van de afstand tot de arbeidsmarkt. Het moet gaan om werkzaamheden die aansluiten bij de capaciteiten van betrokkene en bij diens ambitie en interesses
- De ondersteuning die wordt geboden, is niet vrijblijvend. Wij spreken inwoners aan op de eigen verantwoordelijkheid en maken eventueel gebruik van wettelijk gegeven sanctiemogelijkheden. Bij het opleggen van sancties kan maatwerk aan de orde zijn in die zin dat rekening wordt gehouden van de persoonlijke en/of gezinsomstandigheden.

Bijlage 5 Taken en verantwoordelijkheden

Wet	Huidige taken	Nieuwe taken	Nieuwe verantwoordelijkheid raad	Nieuwe verantwoordelijkheid college	Macht/gezag
Wmo	<p>Compenseren van beperkingen</p> <p>Specifiek: Ondersteunen met woningaanpassing en, hulpmiddelen, huishoudelijke hulp, (collectief) vervoer.</p>	<p>Maatschappelijke ondersteuning bij sociale samenhang, zelfredzaamheid, maatschappelijke participatie, opvang en beschermd wonen.</p> <p>Toekenning binnen vastgestelde termijnen door beoordeling eigen mogelijkheden, mogelijkheden netwerk en/of maatwerkvoorziening.</p>	<p>Vaststellen beleidsplan en verordening</p> <p>Budgetrecht (begroting)</p>	<p>Samenwerken met verzekeraars</p> <p>Onafhankelijke cliëntondersteuning</p> <p>Uitvoering mantelzorgcommissie</p> <p>Regeling meerkosten chronisch zieken en gehandicapten</p> <p>Inrichten Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (samen met Jeugd)</p>	<p>Bestuurlijke verantwoordelijkheid én de financiën in één hand (die van de gemeente)</p> <p>Verantwoordelijkheid geheel sociaal domein</p>
Jeugdwet	<p>Jeugdarmoede</p> <p>Wet maatschappelijke ondersteuning (preventie, advies en informatie)</p> <p>Lokaal gezondheidsbeleid (o.a. aandacht voor eenzaamheid, verslaving en gewicht)</p> <p>Jeugdgezondheidszorg (JGZ)</p> <p>Arbeidsmarkt</p> <p>Vrije tijd</p> <p>Veiligheid</p>	<p>Alle vormen van jeugdhulp (inclusief specialistische hulp zoals jeugd-GGZ, kinderen met een beperking, gesloten jeugdhulp, en het onderdeel 'preventie' van de jeugdgezondheidszorg);</p> <p>de uitvoering van kinderbescherming maatregelen;</p> <p>de uitvoering van jeugdreclassering.</p>	<p>Vaststellen beleidsplan en verordening</p> <p>Budgetrecht (begroting)</p>	<p>Regelen voorzieningen jeugdhulp (passend, toegankelijk, laagdrempelig)</p> <p>Samenwerken met andere gemeenten</p> <p>Afstemmen met onderwijs, huisartsen, jeugdartsen en medisch specialisten, politie en justitie.</p> <p>Inrichten Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (samen met Wmo)</p> <p>Indienen verzoek tot onderzoek Raad vd Kinderbescherming</p> <p>Verzoek verkrijgen van een machtiging, een spoedmachtiging of een voorwaardelijke machtiging</p>	<p>Bestuurlijke verantwoordelijkheid én de financiën in één hand (die van de gemeente)</p> <p>Verantwoordelijkheid geheel sociaal domein</p>

				gedwongen verblijf . Contracteren gecertificeerde instelling die de kindbescherming maatregel of jeugdreclassering uitvoert.	
Passend Onderwijs	Voorschoolse en vroegtijdige educatie (VVE) Leerplicht, Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voortijdige schoolverlaters (RMC) Leerlingenvervoer Maatschappelijke stages Arbeidsmarkt	Geen	Geen	Partner met onderwijs Afstemming plannen tussen samenwerkingsverbanden en gemeenten	Huidige taken inzetten als middel
Participatie wet	Wet Werk en Bijstand (WWB), Wet Sociale Werkvoorziening (WSW), Wet Inkomensvoorziening Oudere en (gedeeltelijk) Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers (IOAW), Wet Inkomensvoorziening Oudere en (gedeeltelijk) Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen (IOAZ) en het Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen (BBZ)	Participatiewet vervangt de WWB en WSW per 1 januari 2015. De nieuwe Wet maakt geen onderscheid meer tussen inwoners met een (fysieke, verstandelijke of psychische) arbeidsbeperking en inwoners die (langdurige) werkloos zijn. Iedereen die ondersteuning nodig heeft bij het vinden van een baan (al dan niet betaald), moet die kunnen krijgen.	Budgetrecht (begroting) Vaststellen strategisch beleid tav participatie, Werk & Inkomens Uitbrengen van zienswijze op Dienstverleningsovereenkomst en begroting Ferm Werk Uitbrengen van zienswijze op verordeningen en beleidsregels Raad is vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur van Ferm Werk	College is vertegenwoordigd in Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur Ferm Werk	College en raad hebben gezamenlijk bevoegdheid tot het vaststellen van strategisch beleid Participatie, Werk & Inkomens en het vaststellen van de beschikbare financiële middelen. Daarmee is afstemming met het gehele sociaal domein gegarandeerd.